

TẠI SAO ĐỨC THÁNH CHA PHANXICÔ THIẾT LẬP NGÀY THẾ GIỚI ÔNG BÀ VÀ NGƯỜI CAO TUỔI

Đức Thánh Cha Phanxicô chúc lành cho một bà cụ khi ngài gặp gỡ mọi người ở Asunción, Paraguay, vào ngày 12 tháng 7 năm 2015. (CNS / Paul Haring)

Khi Đức Thánh Cha Phanxicô cử hành lần đầu tiên Ngày Thế giới về Ông bà và Người cao tuổi vào ngày 25 tháng 7, ngài muốn nêu cao một chủ đề mà ngài đã tìm cách quảng bá kể từ bài giảng nhậm chức Giáo hoàng vào năm 2013, khi ngài nói rằng một trong những nhiệm vụ của người Kitô hữu là bảo vệ người già.

Đầu năm nay, vào ngày 31 tháng Giêng, khi tuyên bố thiết lập ngày đặc biệt này, Đức Phanxicô đã nói: "Chúa Thánh Thần vẫn khơi dậy những suy nghĩ và lời nói khôn ngoan nơi những người cao tuổi ngày nay."

Ngài tiếp tục: "Tiếng nói của họ rất quý giá vì nó dâng những lời ca ngợi lên Thiên Chúa và bảo vệ cội nguồn của các dân tộc. Họ nhắc nhở chúng ta rằng tuổi già là một món quà và ông bà là sợi dây liên kết giữa các thế hệ, truyền đạt kinh nghiệm sống và đức tin cho lớp trẻ".

Ngày Thế giới Ông bà và Người cao tuổi sẽ được tổ chức hàng năm vào Chúa nhật thứ tư của tháng bảy nhân ngày lễ kính hai thánh Gioakim và Anna, ông bà ngoại của Chúa Giêsu.

Đối với Đức Phanxicô, ngài đã nhắc đến chủ đề này nhiều lần trong suốt tám năm qua dưới triều đại giáo hoàng của ngài, gồm cả trong một cuốn sách và một bộ phim tài liệu sắp tới do hãng Netflix sản xuất. Việc đảm bảo mối gắn kết giữa các thế hệ là điều cần thiết hơn bao giờ hết khi Giáo hội đang tìm cách tái hợp trong một thế giới hậu đại dịch.

Tại sao ông bà là một chủ đề quan trọng đối với Đức Thánh Cha Phanxicô?

Đức Giáo hoàng Phanxicô chào đón mọi người trong cuộc gặp gỡ với người già tại Quảng trường Thánh Phêrô tại Vatican | ngày 28 tháng 9 năm 2014. (CNS / Paul Haring)

Đối với Đức Phanxicô, tầm quan trọng của ông bà có ý nghĩa xây dựng con người.

Trước khi trở thành giáo hoàng, và thường xuyên kể từ đó, ngài đã coi bà nội của mình, bà Rosa là người rất quan trọng đối với ơn gọi linh mục của ngài.

"Chính bà tôi đã dạy tôi cầu nguyện," ngài nói. "Bà đã dạy tôi rất nhiều về đức tin và kể cho tôi nghe những câu chuyện về các vị thánh."

Khi ngài còn là một chủng sinh trẻ, bà *nonna Rosa* (tiếng Ý có nghĩa là bà nội) của ngài đã nói với ngài rằng: "Điều quan trọng nhất đối với một linh mục là cử hành Thánh Lễ," bà còn chia sẻ câu chuyện về một người mẹ khác đã khuyên con trai mình rằng "hãy dâng Thánh Lễ, mỗi Thánh Lễ, như thể đó là lần cuối cùng của con."

Gia đình Bergoglio di cư từ vùng Piedmont, miền bắc nước Ý đến Buenos Aires, Argentina, vào năm 1929. Sau sự ra đời của Jorge Mario Bergoglio vào năm 1936, vị giáo hoàng tương lai dành nhiều thời gian mỗi ngày để ở với ông bà nội.

Đức Phanxicô cũng đã tâm sự rằng ngài vẫn lưu giữ một lời khuyên của *nonna* Rosa trong sách Kinh Phụng vụ của mình.

Bà viết: "Cầu mong cho những đứa cháu của tôi, những người mà tôi đã trao gửi những điều tốt đẹp nhất của trái tim mình, luôn có một cuộc sống lâu dài và hạnh phúc". "Nhưng nếu có những ngày đau buồn hoặc bệnh tật, hoặc nếu có sự mất mát của một người thân yêu làm chúng tuyệt vọng, xin họ nhớ rằng một lời thì thầm cầu nguyện và một cái nhìn lên Đức Mẹ dưới chân thập giá, có thể sẽ trở thành như một giọt dầu thơm xoa dịu ngay cả những vết thương sâu kín nhất và đau đớn nhất."

Và trong bài giảng Chúa nhật Lễ Lá đầu tiên với tư cách là giáo hoàng, Đức Phanxicô một lần nữa đề cao sự khôn ngoan của bà nội mình khi ngài nói với các tín hữu: "Khi chúng tôi còn nhỏ, bà của chúng tôi thường nói: một 'tấm vải liệm không có túi', như một lời nhắc nhở rằng người ta không thể mang theo tiền bạc của mình xuống nấm mồ".

Đức Phanxicô đã nói gì về ông bà và người già?

Kể từ khi trở thành giáo hoàng, Đức Phanxicô đã dành một số lời khen ngợi cao nhất cho những người cao tuổi, coi họ là "anh hùng", một "kho báu" và "xinh đẹp".

Quả thật, vào năm 2014, Đức Phanxicô đã cho tổ chức một cuộc gặp gỡ lần đầu tiên với những người cao tuổi, ước tính khoảng 50.000 người tham dự, trong số đó có Đức Giáo hoàng danh dự Bênêđictô XVI, vị được Đức Giáo hoàng Phanxicô tôn vinh là "ông nội của tất cả các cụ".

Tại một sự kiện ở Quảng trường Thánh Phêrô, gồm các buổi biểu diễn âm nhạc của Andrea Bocelli, đức giáo hoàng nói với đám đông rằng: "Tuổi già là thời gian của ân sủng", ngài nói thêm rằng: "Những người già, những ông bà nội ngoại có khả năng hiểu thấu những tình huống khó khăn nhất: đúng là một khả năng tuyệt vời! Và khi họ cầu nguyện trong những hoàn cảnh này, lời cầu nguyện của họ rất mạnh mẽ; nó có sức mạnh! "

Trong thông điệp mang tính bước ngoặt năm 2015, *Laudato Si*, về việc Chăm sóc Ngôi Nhà Chung của chúng ta, khi đưa ra trường hợp khẩn cấp hơn về hành động bảo vệ môi trường và chăm sóc tạo vật, đức giáo hoàng đã bày tỏ lời than thở về một "nền văn hóa vứt bỏ", nghĩa là bỏ rơi người già cả, "không còn phục vụ lợi ích của chúng ta nữa."

Sau Thượng Hội đồng Giám mục về người trẻ vào năm 2018, Đức Thánh Cha đã đặc biệt nhắc đến tầm quan trọng của người cao tuổi trong việc tư vấn cho các thế hệ trẻ về cách suy nghĩ về tương lai.

Đức Phanxicô viết trong tông huấn hậu thượng hội đồng *Christus Vivit* (Đức Kitô sống): "Người già có những giấc mơ được xây dựng từ những ký ức và hình ảnh mang dấu ấn của kinh nghiệm lâu năm của họ", "Nếu những người trẻ biết tìm tòi và chứng nghiệm những giấc mơ đó, họ có thể tự tin tiến vào tương lai; họ sẽ có được tầm nhìn mở rộng về mọi hướng; nó chỉ ra cho họ những con đường mới. Nhưng nếu người già không có mơ ước, người trẻ sẽ thiệt mất hướng nhìn rõ ràng về phía đường chân trời."

Đức Thánh Cha hy vọng sẽ đạt được điều gì qua một ngày cầu nguyện cho những người già và ông bà?

Aidalis Guanipa, 25 tuổi, chụp ảnh với bà ngoại 83 tuổi ở La Concepción, Venezuela, ngày 12 tháng 4 năm 2019.
(CNS / Reuters / Ueslei Marcelino)

Mong muốn xây dựng một "nền văn hóa gặp gỡ" đã trở thành một trong những chủ đề chính trong chương trình nghị sự của Đức Thánh Cha - đó là điều mà ngài thấy là cần thiết giữa các quốc gia, tôn giáo và các thế hệ.

Bằng cách khai mở lần đầu tiên Ngày Thế giới Ông bà và Người cao tuổi, Đức giáo hoàng muốn tìm cách làm cho mối liên hệ giữa người già và người trẻ trở nên gắn kết hơn, với cả hai điều này là: nhận ra mình cần đến thế hệ kia, và giá trị mà các mối tương thân đó mang lại.

Khi nhắc nhở những người cao tuổi rằng cuộc sống của họ vẫn có mục đích, ngay cả khi họ không phải là ông bà, Đức giáo hoàng đã rút ra kinh nghiệm cá nhân của chính mình: "Tôi được kêu gọi trở thành giám mục Rôma khi tôi đã đến tuổi nghỉ hưu, có thể nói như vậy, tôi nghĩ rằng tôi sẽ chẳng làm được điều gì mới."

Đối với những người trẻ hơn, giáo hoàng cũng muốn họ hành động.

Trong khi thông báo về ngày này, Tòa Thánh cho biết rằng những người tham dự Thánh lễ hoặc một việc cử hành nào khác cho ngày này, và "dành thời gian thích hợp để thực sự hoặc theo khả năng, thăm nom những người già cần được giúp đỡ hoặc đang gặp khó khăn", hoặc tham gia cầu nguyện cho người cao tuổi vào ngày 25 tháng 7 thì sẽ nhận được một ơn toàn xá.

Còn riêng đối với những người cao niên, đức giáo hoàng muốn ngày này như một lời nhắc nhở rằng các cụ vẫn còn cần thiết. Sau hơn một năm xảy ra đại dịch COVID-19, đặc biệt ảnh hưởng đến người cao tuổi và dẫn đến việc các gia đình bị cách ly trong thời gian dài, đức giáo hoàng tin rằng cả người già và người trẻ đều có thể xây dựng một tương lai tốt đẹp hơn khi thế giới lại xuất hiện, khi đã thoát ra khỏi thời kỳ ảm đạm.

Đức Thánh Cha sẽ nói trong sứ điệp đặc biệt cho ngày sắp tới: "Quý cụ vẫn còn được cần đến để giúp xây dựng thế giới ngày mai trong tình huynh đệ và tình bằng hữu xã hội", "đó là thế giới mà chúng ta cùng với con cháu của chúng ta sẽ sống, một khi cơn bão đã lắng xuống."

Linh mục Giuse Ngô Quang Trung (theo National Catholic Reporter)